

Sygn. akt I ACa 825/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Lucyna Świdorska-Pilis (spr.)
Sędziowie :	SA Elżbieta Karpeta SO del. Tomasz Ślęzak
Protokolant :	Justyna Zych

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2013 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa K. P.

przeciwko Skarbowi Państwa-Dyrektorowi Aresztu Śledczego w (...)

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 24 stycznia 2013 r., sygn. akt I C 774/11

1) oddala apelację;

2) zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa-Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

I ACa 825/13

UZASADNIENIE

Powód K. P. wnosił o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego w(...) kwoty 140 000 złotych z ustawowymi odsetkami od daty wydania wyroku oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód powoływał się na to, iż przebywając w Areszcie Śledczym w (...) narażony był na nadmierne przeludnienie; korzystanie z sanitariatów nieodpowiadającym normom higienicznym; zamieszkiwanie w celach zawilgoconych i zagrzybionych, nie posiadających wentylacji, gdzie w lecie narażony był na gorąco, a w zimie na chłód. Nadto powód zarzucał brak zajęć i działalności kulturalno-oświatowej oraz brak warunków do utrzymania higieny

osobistej (jeden raz w tygodniu przysznic) oraz brak opieki medycznej. Powód jako podstawę swych roszczeń powoływał art. 77 Konstytucji RP, art. 24 kc i art. 448 kc. Roszczenie dochodzone pozwem powód wiązał z okresem przebywania w Areszcie Śledczym od 22 września 2008 r. do daty złożenia pozwu.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wnosił o odrzucenie pozwu w części dotyczącej roszczeń powoda związanych z osadzeniem go w Areszcie Śledczym w (...) w okresie od 25 marca 2003 r. do 30 czerwca 2010 r., na podstawie art. 199§1 ust. 2 kpc i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu.

W pozostałym zakresie pozwany wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwany wskazywał, iż wyrokiem z dnia 30 czerwca 2010 r. Sąd Rejonowy w Sosnowcu wydał wyrok zasądający od pozwanego Skarbu Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego w (...) na rzecz powoda kwotę 500 złotych. W sprawie tej roszczenie dotyczyło tej samej kwestii, bo niezapewnienia powodowi odpowiednich warunków bytowych oraz osadzenia w celach przeludnionych. Nadto pozwany zgłosił zarzut przedawnienia roszczenia.

Postanowieniem z dnia 13 września 2012 r. Sąd Okręgowy w Katowicach odrzucił pozew w części dotyczącej roszczeń powoda związanych z jego osadzeniem w Areszcie Śledczym w (...) w okresie od 24 września 2008 r. do 30 czerwca 2010 r.

Następnie powód rozszerzył żądanie pozwu, domagając się nadto zobowiązania pozwanego do zaniechania działania naruszającego dobra osobiste powoda oraz usunięcie skutków już powstałego naruszenia poprzez przeniesienie go do jednostki penitencjarnej bądź celi, w której dobra osobiste nie byłyby naruszane; zobowiązanie pozwanego do przeproszenia powoda za dokonane już naruszenia poprzez zamieszczenie na koszt pozwanego w ciągu 7 dni od uprawomocnienia się wyroku na stronie internetowej Fundacji (...) w dziale „ogłoszenia i komunikaty” czcionką Verdana rozmiar „small” z pojedynczą interlinią tekstu: „wyrażam ubolewanie, że centralny Zarząd Służby Więziennej dopuścił do naruszenia dóbr osobistych Pana P. K. poprzez umieszczenie go w jednostkach penitencjarnych nie spełniających standardów cywilizowanego państwa i za wszystkie wyrządzone Panu P. szkody niematerialne szczerze przepraszam”, dostępnego na stronie przez 30 dni; nadto zasądzenia kwoty 5 000 złotych na cel społeczny – na rzecz Fundacji (...).

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Katowicach oddalił powództwo oraz nie obciążył powoda kosztami procesu.

Uzasadnienie wyroku nie zostało sporządzone, a to na podstawie § 88 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 2 marca 2007 r. - Regulaminu urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. Nr 38, poz. 249 ze zm.) z uwagi na długotrwałą chorobę sędziego.

Od powyższego rozstrzygnięcia apelację złożył powód wnosząc o zmianę tegoż wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz całej żądanej sumy; ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sądowi I instancji. Nadto wnosił o zasądzenie od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego.

Skarżący zarzucał:

- 1) obrazę przepisów prawa materialnego tj. naruszenie przepisów art. 23 kc i 24 kc w związku z art. 448 kc poprzez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie;
- 2) naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 kpc, polegające na nie rozważeniu w toku podejmowania decyzji wszystkich okoliczności, które to uchybienie proceduralne miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia
- 3) naruszenie prawa procesowego tj. art. 369 § 1 kpc polegające na niesporządzeniu i nedoręczeniu uzasadnienia wyroku Sądu I instancji.

Przystępując do oceny apelacji powoda Sąd Apelacyjny wskazuje, co następuje:

Apelacja nie może odnieść skutku.

Ponieważ Sąd pierwszej instancji nie dokonał ustaleń stanu faktycznego, obowiązek ten spoczął na sądzie odwoławczym, jako również sądzie meriti.

Sąd Apelacyjny ustalił:

Powód K. P. przebywał w Areszcie Śledczym w (...) od 24 września 2008 r. do 28 stycznia 2010 r. i od 3 lutego 2010 r. do 2 grudnia 2011 r.

Sąd Rejonowy w Sosnowcu wyrokiem z dnia 30 czerwca 2010 r. zasądził od pozwanego – Skarbu Państwa Dyrektora Aresztu Śledczego w (...) na rzecz powoda kwotę 500 złotych, a w pozostałej części powództwo oddalił. Zasądzona kwota stanowiła zadośćuczynienie za naruszenie dóbr osobistych powoda za okres od 27 czerwca 2007 r. do 12 marca 2008 r. i za okres od 24 września 2008 do 30 czerwca 2010 r. Sąd Rejonowy przyjął, iż w okresie tym nastąpiło naruszenie dóbr osobistych powoda w postaci umieszczenia okresowego (w roku 2007) w celach przeludnionych. Przyjął też Sąd, iż powód nie wykazał, by w celach panowały niewłaściwe warunki sanitarne, by istniał brak wentylacji, czy też zagrzybienie cel. Powód nie wykazał też, by naruszone zostały jego dobra w postaci niewłaściwej opieki medycznej. Samo umieszczenie powoda w przeludnionej celi uzasadniało w ocenie tegoż Sądu zasądzenie zadośćuczynienia w kwocie 500 zł.

W okresie od daty wydania wyroku powód przebywał w Areszcie Śledczym w (...) w następujących celach:

- w okresie od 23 marca 2010 r. do 27 sierpnia 2010 r. w celi nr (...). Była to cela 10 osobowa, w której przebywało do 10 osadzonych;

- w okresie od 27 sierpnia 2010 r. do 13 czerwca 2011 r. w celi nr (...). Była to cela 8 osobowa, w której przebywało do 8 osadzonych ;

- w okresie od 13 czerwca 2011 r. do 5 października 2011 r. w celi nr (...). Była to cela 8 osobowa, w której przebywało do 8 osadzonych:

- w okresie od 5 października 2011 r. do daty złożenia pozwu (7 listopada 2011 r.) w celi nr (...). Była to cela 8 osobowa, w której przebywało do 8 osadzonych.

-dowód - notatka służbowa z 6 marca 2012 r K- 99.

W Areszcie Śledczym w okresie od 30 czerwca 2010 cele wyposażone były w odpowiedni sprzęt kwaterunkowy zapewniający osadzonemu miejsce do spania, odpowiednie warunki higieny, dostateczny dopływ powietrza i odpowiednią do pory roku temperaturę. Osadzeni mogą bez przeszkód otwierać okna, natomiast w trakcie spaceru oddziałowi dopilnowują tego, by okna były otwarte. Urządzenia sanitarne są usytuowane w sposób zapewniający niekrepujące użytkowanie. Kącik sanitarny składa się z muszli klozetowej i umywalki, do której przyłączona jest bieżąca woda. Muszla klozetowa jest oddzielona od pozostałej części murkiem do sufitu, zaopatrzonym w drzwi. Kąciki w 50% są zabudowane murkiem o wysokości 140 cm, posiadają drzwi. W pozostałych 50% kąciki oddzielone są ściankami z płyt, a w miejscu drzwi zamontowana jest zasłona, przy czym chodzi tu o oddzielenie kącika sanitarnego jako całości. Osadzeni korzystają zgodnie z regulaminem wykonania kary pozbawienia wolności jeden raz w tygodniu z ciepłej kąpieli w łazniach znajdujących się w oddziałach. Osadzeni otrzymują środki do utrzymania higieny osobistej. Mają też możliwość wymiany ubrania skarbowego na czyste w czasie cotygodniowej wymiany przez administrację bielizny pościelowej i ręczników. Remonty bieżące cel wykonywane są co roku zgodnie z planem ich remontowania.

Dowód - notatka służbowa z 5 marca 2012 r. K- 81

Powód oczekiwał na konsultację psychiatryczną półtora miesiąca z uwago na to, iż był to okres świąteczno-noworoczny. Zwykły stan oczekiwania wynosi ok. 2 tygodni. W trakcie badania USG wykryto u powoda złogi w

pęcherzyku żółciowym. Powodowi udzielono informacji, iż może zostać przewieziony na oddział (...) w szpitalu więziennym w K., jednakże powód odmówił leczenia w tym szpitalu.

Dowód – notatka z 25 lutego 2010 r. K- 83.

W toku postępowania powód zmienił miejsce osadzenia, a w dacie wyrokowania osadzony był w Areszcie Śledczym w K..

Zważyć należy:

Powód po rozszerzeniu powództwa domagał się:

- 1) zasądzenia zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych;
- 2) usunięcia naruszeń poprzez przeniesienie do innej jednostki penitencjarnej, względnie innej celi;
- 3) przeproszenia powoda na łamach strony internetowej;
- 4) zasądzenia kwoty na cel społeczny.

Ad. 1)

Postanowieniem z dnia 13 września 2012 r. Sąd Okręgowy w Katowicach odrzucił pozew w części dotyczącej roszczeń powoda związanych z jego osadzeniem w Areszcie Śledczym w (...) w okresie od 24 września 2008 r. do 30 czerwca 2010 r. Ten okres zatem – jeśli chodzi o zasądzenie odszkodowania – objęty jest powagą rzeczy osadzonej.

Jeśli chodzi o okres wcześniejszy to dotyczy on tylko dwóch dni, bowiem powód w pozwie wskazywał, iż dochodzi roszczeń za „niehumanitarne warunki oraz przeludnione cele za okres od 22 września 2008 r.” (pозew K- 2). Jak wynika z ustalonego wyżej stanu faktycznego w dniach 22-23 września 2008 r. powód nie przebywał w Areszcie Śledczym w (...). Roszczenie w tym zakresie winno ulec oddaleniu niezależnie od zgłoszonego zarzutu przedawnienia roszczenia.

Jeśli natomiast chodzi o okres po dacie wydania wyroku przez Sąd Rejonowy w Sosnowcu, to w tym zakresie powód nie udowodnił swoich roszczeń. Jak wynika z notatki służbowej nie przebywał w tym okresie w celach przeludnionych. Zeznający w sprawie świadek A. A. nie przebywał z powodem w jednej celi w okresie po 30 czerwca 2010 r. Warunki sanitarne były prawidłowe, w szczególności muszle klozetowe oddzielone były od reszty kąpika sanitarnego murkiem i drzwiami, a sam kąpik był również oddzielony ścianką bądź płytami. Odbywanie ciepłej kąpieli raz w tygodniu jest zgodne z Regulaminem wykonywania kary pozbawienia wolności. Cele posiadały odpowiednią wentylację, nie były zagrzybione. Powód nie wykazał również by we wskazanym okresie doskwierał mu brak zajęć kulturalno-oświatowych oraz ćwiczeń fizycznych, ani też by był dotknięty niewłaściwą opieką medyczną. W szczególności nie wykazał, by został zakażony wirusem HCV, co zresztą sam przyznał słuchany w charakterze strony podając, iż nie jest w stanie tego wykazać dowodami. Ponadto do ewentualnego zakażenia doszło – jak podaje sam powód – na przełomie lat 2004 – 2006, a zatem w okresie nie objętym żądaniem pozwu.

Ad. 2)

Powód w dacie wyrokowania przebywał w Areszcie Śledczym w K.. Odnośnie warunków odbywania kary pozbawienia wolności w tej jednostce powód nie zgłaszał zastrzeżeń, zresztą żądanie zgłoszone w rozszerzonym powództwie dotyczyło przeniesienia powoda do innej jednostki penitencjarnej z Aresztu Śledczego w (...) bądź do innej celi też z w tymże Areszcie. Z uwagi na zmianę miejsca odbywania kary pozbawienia wolności roszczenie to stało się bezprzedmiotowe.

Ad.3)

Żądanie powoda przeproszenia go na stronie internetowej dotyczy naruszeń jego dóbr osobistych z okresu z całego okresu przebywania w Areszcie Śledczym w (...) dochodzonego pozwem. Tu wskazać należy, iż w tym zakresie nie zachodzi powaga rzeczy osądzonej, gdyż w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Sosnowcu (sygn. akt I C 1073/09) powód nie domagał się nakazania przeproszenia go. Też i nie zachodzi przedawnienie tegoż roszczenia, jako że roszczenia o ochronę dóbr osobistych (z wyjątkiem żądań zasądzenia zadośćuczynienia z tego tytułu) przedawniają się w okresie 10 letnim. Postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 13 września 2012 r., w którym Sąd odrzucił pozew w części dotyczącej roszczeń powoda związanych z jego osadzeniem w Areszcie Śledczym w (...) w okresie od 24 września 2008 r. do 30 czerwca 2010 r. nie dotyczyło tegoż roszczenia, bowiem żądanie nakazania przeprosin zgłoszone zostało później.

W ocenie Sądu Apelacyjnego mimo, iż stwierdzonym zostało, iż w okresie odnośnie którego orzekał merytorycznie Sąd Rejonowy w Sosnowcu nastąpiło naruszenie dóbr osobistych powoda, roszczenie o nakazanie przeprosin nie może zostać uwzględnione.

Po pierwsze nie wydaje się by ten sposób usunięcia skutków naruszenia był dla powoda rekompensującym samo naruszenie. To, iż skazani przebywali w warunkach przeludnienia znane było powszechnie i nie stanowiło wyniku złej woli pozwanego, a jedynie nieodpowiedniej logistyki i braku funduszy. Wynikało też i z braku odpowiedniej ilości placówek penitencjarnych. Niewątpliwe i stwierdzone prawomocnym wyrokiem naruszenie dóbr osobistych mogło być skutecznie zrekompensowane przez zasądzenie adekwatnej sumy pieniężnej, co też zostało dokonane. Nie wydaje się by przeprosiny były dla pozwanego środkiem niwelującym jego krzywdę.

Po wtóre i sam sposób dokonania przeprosin budzi poważne wątpliwości. Publiczne przeprosiny mają rację bytu, gdy samo naruszenie wiadome było określonej liczbie osób (co właśnie naruszało dobra danej osoby) i na forum, gdzie wiadomym było owo naruszenie. Sądowi Apelacyjnemu nie jest znana strona internetowa Fundacji (...), nie zostało też wykazany, by była to strona, do której sięgają osoby skazane, czy też osoby, którym naruszenie dóbr osobistych powoda było wiadome i czerpały z tego satysfakcję, czy też odwrotnie – przykrość.

W końcu i sam tekst przeprosin budzi poważne wątpliwości. Dobra osobiste powoda zostały naruszone. Wynikało to – jak zostało już wyżej podkreślone – z warunków jakie panowały w systemie penitencjarnym. Nie wydaje się by w takiej sytuacji właściwym byłoby nakazywanie pozwanemu wyrażania głębokiego ubolewania. Tekst przeprosin podany w żądaniu pozwu był całkowicie nieadekwatny do stopnia naruszenia dobra osobistego powoda i nie stanowił odpowiedniego środka usunięcia skutków tego naruszenia. W orzecznictwie przyjętym jest, iż w sporze o ochronę dóbr osobistych powód powinien oznaczyć w pozwie dostatecznie skonkretyzowane zachowanie pozwanego, które wedle pokrzywdzonego potrzebne jest do usunięcia skutków dokonanego naruszenia dobra osobistego. Czynność ta powinna być dobrana stosownie do rodzaju, intensywności i zasięgu dokonanego naruszenia, sądowi orzekającemu zaś przysługuje kompetencja do kontroli, czy wskazana przez powoda czynność pozwanego stanowi odpowiedni środek usunięcia skutków naruszenia dobra osobistego (wyrok Sądu Najwyższego z 7 lipca 2005 r. V CK 868/04; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 17 lipca 2002 r. I Ca 544/02 TPP 2003/3/101).

W orzecznictwie przyjmuje się i dopuszczalność zmiany tekstu przeprosin, a także sposobu dokonania tegoż, jako że wybór czynności skierowanej na usunięcie skutków takiego naruszenia nie jest pozostawiony arbitralnemu uznaniu pokrzywdzonego. Jednakże w rozpoznawanej sprawie, w ocenie Sądu Apelacyjnego, jakiegokolwiek przeprosiny nie stanowią odpowiedniego środka dla usunięcia skutków naruszenia, którym jedynie jest zasądzenie stosownego zadośćuczynienia.

Ad. 4).

Stosownie do treści art. 448 kc w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

W tym zakresie również nie zachodzi powaga rzeczy osądzonej, bowiem w sprawie Sądu Rejonowego w Sosnowcu nie zostało zgłoszone takowe roszczenie. Z uwagi na usytuowanie normy art. 448 kc w rozdziale dotyczącym czynów niedozwolonych roszczenia w nim przewidziane podlegają przedawnieniu stosownie do treści art. 442¹§1kc.

W okresie nieprzedawnionym nastąpiło naruszenie dóbr osobistych powoda, zasądzone też zostało zadośćuczynienie na jego rzecz. Pozostaje do ustalenia kwestia, czy w takiej sytuacji należy zasądzić również odpowiednią kwotę na wskazany cel społeczny.

Orzeczenie zasądające zadośćuczynienie nie ma charakteru konstytutywnego. Odmiennego wniosku nie uzasadnia użyte w art. 448 kc sformułowanie "sąd może". W świetle art. 448 kc ustawodawca w zakresie odpowiedzialności majątkowej za naruszenie dóbr osobistych pozostawia sądowi pewien luz decyzyjny. Sąd, mając na uwadze całokształt okoliczności danej sprawy, władny jest podjąć decyzję co do konieczności świadczenia pieniężnego na wskazany przez pokrzywdzonego cel społeczny. Zakres istniejącego luzu decyzyjnego ograniczony jest przede wszystkim przez kompensacyjną funkcję majątkowych środków ochrony dóbr osobistych. Zarazem nie można całkowicie abstrahować od takich okoliczności, jak stopień zamożności społeczeństwa, przeciętna stopa życiowa, w końcu sytuacja bytowa innych grup społecznych. Powyższe okoliczności, przy uwzględnieniu zasadniczej funkcji kompensacyjnej zadośćuczynienia, powinny być pomocne przy ustalaniu wysokości należnego świadczenia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 24 maja 2013 r. I ACa 14777/12)

Zasadniczą kwestią jest zagadnienie rozmiaru krzywdy poniesionej przez powoda na skutek naruszenia jego dobra osobistego. Podkreślić należy, że sam fakt odbywania kary pozbawienia wolności, na którą powód został skazany prawomocnymi wyrokami za popełnione przestępstwa, nie stanowi podstawy do przyznania jakiegokolwiek kompensaty czy też zasądzenia odpowiedniej kwoty na cel społeczny. Wprawdzie sam fakt pobytu w zamkniętym zakładzie karnym wiąże się z różnego rodzaju ograniczeniami wolności osobistych, jednakże ograniczeń tych nie można uznać za bezprawne, mieszczą się one bowiem w granicach przewidzianych prawem i stanowią konieczną, a zarazem oczywistą, konsekwencję odbywanej kary (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2011 r., I CSK 335/11).

Mając powyższe okoliczności na uwadze, w ocenie Sądu Apelacyjnego przyznana już powodowi kwota stanowiła adekwatną i odpowiednią kompensatę krzywdy wynikającej z pobytu powoda w celach niewypełniających normatywu powierzchniowego przewidzianego w art. 110 § 2 kkw. Zasądzanie dodatkowej kwoty na wskazany cel społeczny jest już zbędne, zważywszy stopień naruszenia dóbr, a także z uwagi na fakt, iż wynikało ono m. in. i z braku wystarczających środków finansowych. W takiej sytuacji niezasadnym jest obciążanie pozwanego dodatkowym świadczeniem pieniężnym. Wszelkie środki jakimi dysponuje pozwany Areszt winny być kierowane na poprawę bytu skazanych.

Z podanych wyżej względów za nieuzasadniony uznać należy zarzut apelacji naruszenia art. 23 kc i 24 kc w związku z art. 448 kc poprzez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie;

Nieuprawniony był również zarzut naruszenia prawa procesowego tj. art. 233 kpc, polegający na nie rozważeniu w toku podejmowania decyzji wszystkich okoliczności, które to uchybienie proceduralne miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Art. 233 kpc stanowi, iż sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału i sąd oceni na tej samej podstawie, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu. Uzasadnienie wyroku nie zostało sporządzone, stąd też nie można stawiać Sądowi pierwszej instancji zarzutów odnośnie błędnego ustalenia stanu faktycznego oraz nieprawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Jeśli chodzi o zarzut naruszenia art. art. 369 § 1 kpc polegający na niesporządzeniu i niedoręczeniu uzasadnienia wyroku Sądu I instancji to wskazać należy, iż uzasadnienie wyroku nie zostało sporządzone na podstawie § 88 ust 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 2 marca 2007 r. - Regulaminu urzędowania sądów powszechnych (Dz.

U. Nr 38, poz. 249 ze zm.), a to z uwagi na długotrwałą chorobę sędziego. Powołany przepis stanowi, iż orzeczenie i jego uzasadnienie sporządza przewodniczący posiedzenia lub sędzia sprawozdawca. W razie gdy sporządzenie uzasadnienia orzeczenia przez przewodniczącego posiedzenia lub sędziego sprawozdawcę nie jest możliwe lub napotyka przeszkody, których czasu trwania nie można przewidzieć, uzasadnienie sporządza inny sędzia, który brał udział w wydaniu orzeczenia. Jeżeli sporządzenie uzasadnienia jest niemożliwe, przewodniczący wydziału czyni o tym wzmiankę w aktach sprawy. Jak wynika z akt sprawy przewodnicząca posiedzenia przebywała na długotrwałym zwolnieniu lekarskim, uniemożliwiającym sporządzenie uzasadnienia wyroku.

Z powołanych względów na podstawie art. 385 kpc orzeczono jak w sentencji.

Orzeczenie Sądu Apelacyjnego w przedmiocie kosztów procesu za instancję odwoławczą uzasadniają przepisy art. 108§1 kpc i art. 98 kpc. Kwota zasądzona na rzecz pozwanego ustalona została na podstawie § 9 pkt 25 oraz § 13 ust 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 97, poz. 887 ze zmianami).